

VAASAN KORKEAKOULUN TIEDOTUSLEHTI

2/1990 1.3.1990

Toimittaja: Helena Kantanen
Toimitussihteeri: Tarja Salo
Painos: 1700

Osoite: Vaasan korkeakoulu
PL 297, 65101 Vaasa
Puhelin: 961-248111

ISSN 0359-0283

SISÄLLYS

Yliopistolaki	1
Ismo Lumijärvestä julkis- hallinnon apulaisprofessori	3
Suomen Akatemialle henkilöstö- poliittinen ohjelma	5
Opiskelijaverkosto lähentää opiskelijoita ja elinkeino- elämää	6
Pienyrityskö joustava?	7
Maija-Liisa Márton: Teatteri nyky-yhteiskunnassa	9
Työvelvollisuuskokeilu Jyväskylän yliopistossa	10
Uutissatoa	12
Tulevaisuudentutkimuksen uutisia	15
Raimo Kujanpää ja kaapeliton optinen kommunikaatio	16
Tutkimusstipendejä Saksan liittotasavaltaan	17
Ammattikielten ja kääntämisen tutkijat kymmenennen kerran Vöyrillä	18
Suoritetut tutkimukset	20

Yliopistolaki

Kevään kuluessa ryhdytään uudistamaan useiden yliopistojen ja korkeakoulujen hallintoa aina lain tasolle menevin muutoksin. Helsingin yliopistossa siirrytään Suomen muiden korkeakoulujen tapaan järjestelmään, jossa kaikilla henkilöstöryhmillä samoin kuin opiskelijoilla on edustus yliopiston hallinnon eri tasoilla. Muutosprosessi näyttää kuitenkin olevan 350-vuotishuhliin viettävälle yliopistolle kivulias ja osin vaikeastikin hallittava. Ruotsinkielistä korkeakouluopetusta ollaan järjestämässä kolmipistemalliin (Turku, Helsinki, Vaasa) perustuvan "suomenruotsalaisen yliopiston" puitteisiin. Åbo akademi, Svenska handelshögskolan ja Österbottens högskola (tai Åbo akademi i Vasa) saavat yhteisen kanslerin ja neuvottelukunnan, mutta säilyttävät muuten perinteisen yliopistollisen itsenäisyytensä (Österbottens högskola kuitenkin vain tietynasteisen autonomian Åbo akademin puitteissa). Ja lopuksi, maamme viimeiset monialaiset korkeakoulut, Vaasan ja Lapin korkeakoulut, muutetaan tiedekuntapohjaisiksi yliopistoiksi.

Jo pitkään esillä ollut ajatus Vaasan korkeakoulun muuttamisesta yliopistoksi muuttui teoksi opetusministeri Taxellin vierailtua korkeakoulussa marraskuussa 1989 ja ilmoitettua, että opetusministeriö tulee kevään aikana valmistelemaan tätä tarkoittavan lakiesityksen. Sekä lakiesityksen että lain perustelujen alustava valmistelu on tapahtunut korkeakoulussa. Korkeakoulun hallitus on kokouksessaan 16.2.1990 päättänyt, millaisen yliopiston korkeakoulu haluaa. Käsittelen seuraavassa eräitä tämän korkeakoulun tekemän esityksen keskeisiä kohtia.

Vaasan nimen säilyminen myös yliopiston nimessä on korkeakoulun piirissä aina koettu ikäänkuin itsestäänselvyydeksi: Asiaa jouduttiin kuitenkin perusteellisesti pohtimaan, kun ministeri Taxell vierailunsa yhteydessä esitti tulevan yliopiston nimeksi Pohjanmaan yliopistoa. Korkeakoulun käsitys nimestä ei ole kuitenkaan muuttunut. Yli kaksikymmentä vuotta Vaasan nimellä toimineen korkeakoulun (Vaasan kaupparkeakoulu, Vaasan korkeakoulu) nimen muuttaminen Vaasan yliopistoksi on huomattavasti luontevampaa kuin siirtyminen kokonaan uuteen Pohjanmaa-nimitykseen. Korkeakoulun toimintansa aikana luomat ulkomaiset suhteet - sekä viralliset että tutkijoiden väliset - ovat jo tapahtuneet University of Vaasa -nimellä. Yliopiston nimeäminen sijaintikaupunkinsa mukaan on niinikään yleismaailmallinen käytäntö. Pohjanmaa-nimen viittaaminen yliopiston välittömään toimintaympäristöön muodostuisi myös ongelmalliseksi, sillä esimerkiksi Oulun yliopisto sijaitsee perinteisellä Pohjanmaalla. Vaasan korkeakoulu onkin varma, että se Vaasan yliopistona pystyy palvelemaan sekä toimintaympäristöään että koko maata vähintään yhtä hyvin kuin Pohjanmaan yliopistona.

Tiedekuntarakenteen osalta korkeakoulu päätyi esityksessään neljään tiedekuntaan: humanistinen, kaupallis-hallinnollinen, kaupallis-tekninen ja yhteiskuntatieteellinen. Neljään tiedekuntaan päästään kauppatieteellisen alan kahtiajaon kautta (humanistinen ja yhteiskuntatieteellinen tiedekunta muodostuvat suoraan nykyisistä koulutusaloista). Kaupallis-hallinnollisen tiedekunnan muodostavat lähinnä käyttäytymistieteelliseen tutkimusperinteeseen nojautuvat kauppatieteelliset aineet (esim. liiketaloustieteistä hallinto ja organisaatio sekä markkinointi). Kaupallis-tekninen tiedekunta puolestaan koostuu sekä opetuksessa että tutkimuksessa menetelmätieteisiin tukeutuvaa lähestymistapaa painottavista tieteenaloista (liiketaloustiede: las-kentatoimi, talousmatematiikka ja tilastotiede) sekä uudesta teknis-taloudellisesta ekonomikoulutuksesta (tuotantotalous ja tietotekniikka). Tarkoituksena on myös sijoittaa yhteistyössä Teknillisen korkeakoulun kanssa aloitettava DI-koulutus tähän tiedekuntaan.

Ehdotus kaupallis-hallinnollisen ja kaupallis-teknisen tiedekunnan perustamisesta lähtee opetuksessa ja tutkimuksessa vallitsevista toiminnallisista ja

tieteenalajaisista yhteyksistä. Samalla syntyy kaksi sisäisesti homogeenista ja opettajavoimiltaan samoin kuin opiskelijamääriltään saman suuruista tiedekuntaa. Yliopiston koko tiedekuntarakenteeseen tällä ratkaisulla on niinkään selvästi tasapainoittava vaikutus. Neljän tiedekunnan malli on myös hallinnon järjestämisen kannalta tarkoituksenmukainen: kolmikantaperiaatteen mukaisesti muodostettavan hallituksen professoriedustus määräytyy tällöin yleisen yliopistokäytännön mukaisesti suoraan tiedekuntien dekaanien edustuksena. Korkeakoulun hallitus oli esityksessään tiedekuntien lukumäärästä täysin yksimielinen. Tiedekuntien nimistä samoin kuin yksityiskohtaisesta tieteenalakoostumuksesta oli esillä myös vaihtoehtoinen ratkaisu.

Vaasan yliopiston virkakieleksi esitetään suomea. Opetuskielen osalta esitys sisältää seuraavan muotoilun: opetuskielenä voidaan suomen kielen lisäksi käyttää ruotsin kieltä ja vierasta kieltä siten kuin asetuksella säädetään. Korkeakoulun humanistisen alan opiskelijoista kolmannes on äidinkieleltään ruotsinkielisiä ja heidän koulutuksensa hoidetaan ruotsin kielellä. Myös jatkossa halutaan turvata ainakin yliopiston humanistisen tiedekunnan toimiva kaksikielisyys. Yhä lisääntyvän kansainvälistymisen edellyttämälle vieraskieliselle opetukselle halutaan niinkään luoda säädösten osalta joustavat toteuttamismahdollisuudet.

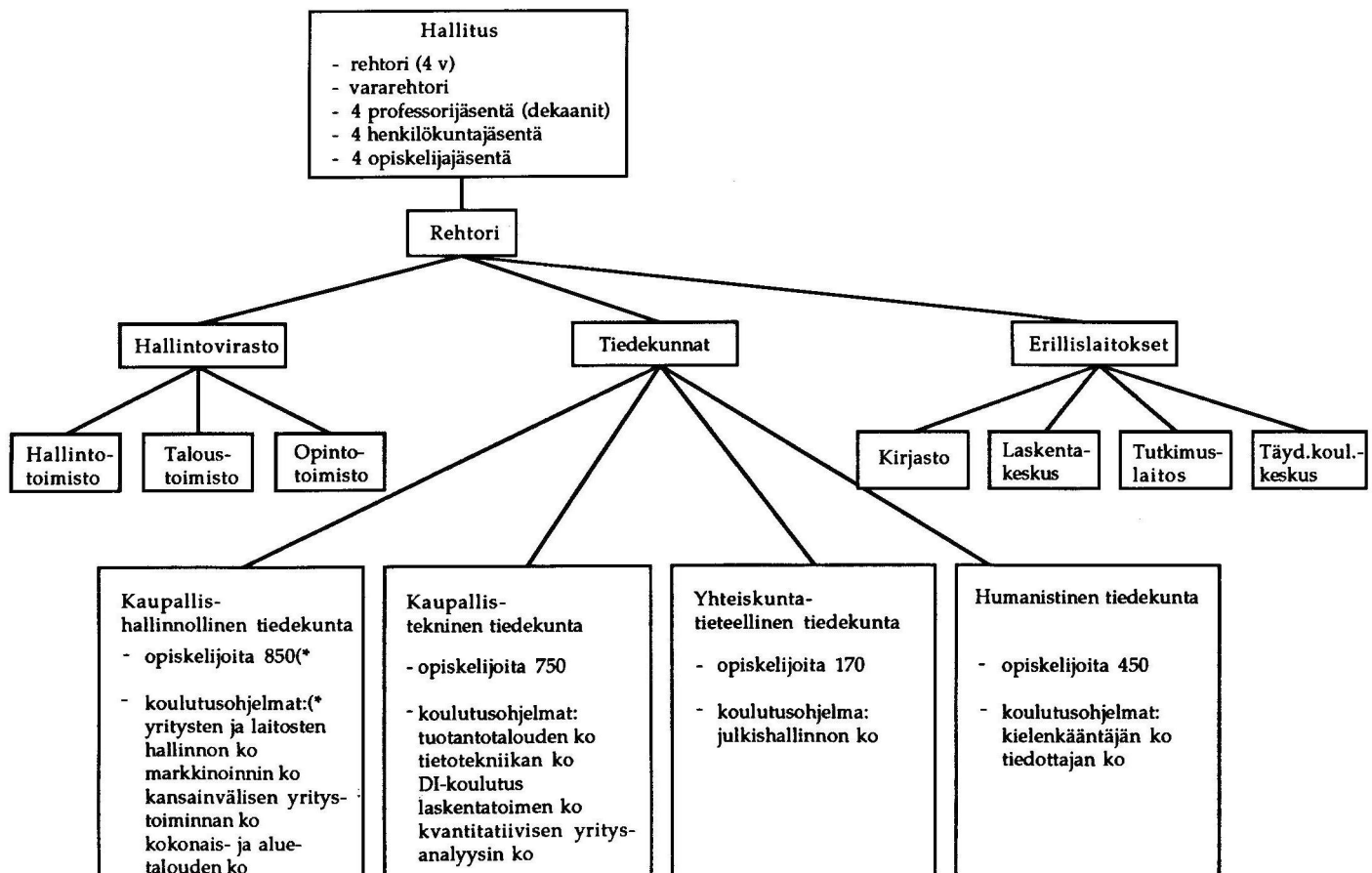
Yliopiston hallituksen ja tiedekuntaneuvostojen kokoonpanon osalta on tarkoitus noudattaa "uusis-

sa yliopistoissa" yleistä käytäntöä. Lain perustelujen mukaan (säädetään lopullisesti asetuksessa) hallitukseen kuuluisivat rehtori ja vararehtori, neljä dekaania, neljä edustajaa muista opettajista ja tutkijoista sekä muusta henkilökunnasta ja neljä opiskelijaedustajaa. Tiedekuntaneuvoston jäsenistä puolet edustaa tiedekunnan professorikuntaa, neljäsosa tiedekunnan opettajia, tutkijoita ja muuta henkilökuntaa sekä neljäsosa opiskelijoita. Tiedekunnan dekaani valitaan tiedekuntaneuvoston professorijäsenten keskuudesta.

Korkeakoulun tavoitteena on, että laki Vaasan yliopistosta tulisi voimaan 1. päivänä tammikuuta 1991.

Ilkka Virtanen

VAASAN YLIOPISTO

*) Opiskelijamäärät ovat syksyn 1990 opiskelijamääriä.

Koulutusohjelmien lopullisesta jakamisesta tiedekuntiin päätetään vielä erikseen.